

Posudek oponenta disertační práce

Student: Mgr. Radka Rutar
Název práce: Dědění ze zákona
Školitel: Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.
Oponent: JUDr. Bohuslav Petr, Ph.D.

Vlastní hodnocení:

1. Rozsah práce, prameny a aktuálnost problematiky

Předložená disertační práce je zpracována v celkovém rozsahu 180 stran. Odkazy jsou řádně prováděny. Okruh použité odborné literatury lze vzhledem k druhu vědecké práce pokládat za mimořádně bohatý. Autorka pracovala s rozsáhlou domácí literaturou, internetovými zdroji, právními předpisy i judikaturou zpravidla Nejvyššího soudu. Ze zahraničních pramenů se zaměřuje zejména na oblast rakouskou a německou. Aktuálnost tématu je dána tím, že práce se věnuje nové právní úpravě dědění ze zákona po účinnosti občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. Autorka se zaměřuje na komparaci nové právní úpravy dědění ze zákona s právními úpravami v ABGB, BGB a CC, jakož i na mezinárodní aspekty dědění s přeshraničním prvkem. Odhaluje některé nesrovnalosti v platném právu a zabývá se i tím, proč je pro komplikovanost testamentárně dědické posloupnosti stále ve větší míře ponecháváno řešení majetkových poměrů po smrti zůstavitele na dědické zákonné posloupnosti. Přináší i poměrně přehledný vývoj judikatury Nejvyššího soudu a dokonce řeší i konkrétní případy z praxe soudních komisařů.

2. Stanovení cíle disertační práce (splnění cílů)

Celá práce je rozdělena do patnácti částí, úvodu a závěru. V první části se zabývá historickým exkurzem, v druhé části platnou právní úpravou, v třetí části dědickým právem v objektivním a subjektivním slova smyslu, ve čtvrté části účelem a základními zásadami dědického práva, v páté části předpoklady realizace dědického práva, v šesté části dědickým titulem, v sedmé části dědickou posloupností, v osmé části zákonnou (intestátní) dědickou posloupností, v deváté části rozebírá dědické skupiny a v desáté části práce řeší odúmrť. Práce dále v části jedenácté rozebírá problematiku neopomenutelného dědice, ve dvanácté části druhy podílu v dědickém právu, v části třinácté je řízení o pozůstalosti, ve čtrnácté části je řešena podobně jako v části patnácté právní úprava Evropské unie, tedy nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu

rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení. Cílem práce je nalézt odpověď na otázku, zda je současná platná česká právní úprava schopna ve svém konečném důsledku poskytnout dnešní moderní společnosti, zůstaviteli, věřitelům a případně i jeho potencionálním dědicům přehledný, bezpečný a předvídatelný rámec pro platnou úpravu jeho majetkových poměrů po smrti. Kromě toho je cílem ještě komparace právních úprav, tedy české právní úpravy ve vztahu k AGBG, BGB a CC, jakož i srovnání z hlediska mezinárodní úpravy v rámci Evropské unie.

Z hlediska naplnění cílů práce jsou podle názoru oponenta podstatné části sedmá, osmá, devátá a jedenáctá, kde se autorka podrobně zabývá, a to vždy důsledně (s porovnáním se zahraničními právními úpravami – rakouskou, německou, francouzskou a québeckou) jednotlivými instituty.

Ze všech těchto důvodů považuji cíle disertační práce za naplněné.

3. Nové poznatky, které byly dosaženy v disertační práci

Práce je přínosná tím, že komplexně seznamuje s problematikou dědění ze zákona v novém občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. a odhaluje zejména jeho nedostatky, které se týkají určité neaktuálnosti z hlediska nového společenského uspořádání a změn v moderní společnosti. Poukazuje na to, že nedostatečně zohledňuje tzv. „e-život“ rodin a jejich jednotlivých členů. V tomto směru upozorňuje i na novou právní úpravu rakouského dědického práva účinnou od 1. ledna 2017, která celkově zmodernizovala a zjednodušila právě tu právní úpravu, již do jisté míry český právní řád přejal z historické úpravy AGBG a OZO. Autorka upozorňuje na existenci majetku v tzv. virtuálních světech (majetek uchovávaný v krypto-měnách jako je bitcoin, účtů na sociálních sítích, účasti na e-startupech a podobně).

4. Připomínky

Oponent žádné připomínky k této práci nemá, neboť je uceleným zpracováním problematiky, a to v komparativním srovnání s dostatečným vzorkem právních úprav, které jsou relevantní pro současnou právní úpravu. Je velice pozitivní, s jakým nadhledem je práce zpracována, jak erudovaně autorka dokáže řešit a popsat problematiku v mezinárodním kontextu.

5. Závěr (hodnocení)

Práce je psána čtivým jazykem, je logicky strukturována a autorka prokazuje mimořádnou schopnost orientace v dané problematice, jak již bylo několikrát konstatováno. Zaujímá vlastní

podnětné názory, které dokonale podkládá odbornými argumenty, literaturou, judikaturou, to vše v evropském kontextu.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Českých Budějovicích dne 4. června 2018

JUDr. Bohuslav Petr, Ph.D.